

Tid Tisdagen den 24 september 2019 kl. 17.00 – 17.40
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Torsdagen den 3 oktober 2019, §§ 1-6, 8, 12-13, 16, 19,
21-23, 25-28

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 24 september 2019, §§ 7, 9-11, 14-15, 17-
18, 20, 24

Katarina Luhr

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden
Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaård (M)
Alexandra Grimfors (M)
Jonas Nilsson (M)
Christoffer Jönsson (L)
Gunnar Caperius (C)
Jakob Sahlin (S)
Urban Emson (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Heidi Lampinen (S) för Lars Sundberg (S)
Kristina Ösman (V) för Arvand Mirsafian (V)
Rikard Warlenius (V) för Alva Holm Katsoulis (V)

Ersättare:

Per Hagwall (M)
Sten Edebäck (M)
Anders Lindell (MP)
Sofia Tahko (KD)
Heidi Lampinen (S)
Joel Tekle-Georgis (S)
Sinikka Suutari (S)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Timmie Aspelin, Monika Gerdhem,
Gustaf Landahl, Sara Nilsson, Daniel Persson, Maria Svanholm, Emily
Tjäder, Malin Tappefur samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-25.

§ 11**Biojet för flyget – Betänkande av Utredningen om styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget. SOU 2019:11****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2019-10166

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Flygandet står för en märkbar del av stockholmarnas klimatutsläpp. Bara i Stockholms stad gör invånarna 2,3 miljoner flygresor tur- och retur, vilket ger utsläpp större än det från alla vägtransporter i staden. I Sverige som helhet står det internationella flygande för en klimatpåverkan nästan lika stor som all bilkörning i landet. I Sverige har antalet utrikes flygresor per invånare mer än fördubblats sedan början av 90-talet och man räknar med att globala utsläpp från flyg kommer öka kraftigt fram till 2050 om inga åtgärder vidtas. Att begränsa flygets klimatpåverkan är därför av största vikt när det gäller att hålla oss inom Parisavtalets ramar. För att detta ska ske behövs både en övergång till förnybara bränslen

för flyget men även att kraftigt minska den totala miljöpåverkan från flygandet vilket bland annat tydliggörs av utredningen som pekar ut utmaningarna med att få tillräcklig tillgång till förnybara bränslen för flyget.

Utredningen pekar också ut att det idag saknas starka styrmedel för att minska klimatutsläppen från flyg och att öka andelen biodrivmedel i flygbränslet samtidigt som det kan behövas investerings- eller driftstöd till produktionsanläggningar med ny teknik. Därför är det viktigt att nu ta steg för att hitta ekonomiska modeller för att flyget ska bära sin egen miljö- och klimatpåverkan samtidigt som pengar kan lösgöras för att utveckla klimatsmart teknik för framtidens flyg.

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ställer sig försiktigt positiva till förslaget att minska inrikesflygets klimatpåverkan genom att gradvis ersätta flygfotogen med biojet bränsle till 2045 reduktionsplikt.

Just nu pågår i Sverige ett försöks och utvecklings projekt emellan SAS, PREEM och SCA att framställa biojet bränsle från tallolja, svartlut, sågspån samt övriga restprodukter från skogsindustrin.

Dock är Sverige inte som det vinklats i svensk media det enda och mest framskridna landet i världen som gör detta. Exakt samma försök och framställning av biojet till flyget från skogsråvaror görs även i USA och Kanada av deras olje- och skogsindustri i samarbete med bla Boeing.

Sverigedemokraterna anser att utredningen inte är tillräckligt nyanserad och neutral och att den inte tagit upp även de potentiellt negativa konsekvenserna ur både miljö och ekonomisk synvinkel - utan endast målat upp ett för regeringen idealistiskt scenario.

Biojet bränsle är för närvarande mellan 3-5 gånger dyrare att köpa in för flyget än vanligt flygfotogen. Produktions och utvecklings kostnaderna för industrin är väldigt höga och idag helt olönsamma. De höga ekonomiska kostnaderna beror bl.a. på att tekniken fortfarande idag är i sin linda, produktionen är relativt låg, efterfrågan är relativt låg, samt att investeringskostnaderna för nya produktionsanläggningar är höga och antalet aktörer är litet. Att kostnaderna är höga omnämnes vagt i tjänsteutlåtandet.

Av denna anledning är all utländsk industri helt inriktad på att utveckla och använda biojet endast som ett komplement för utblandning mellan 1-50% i flygfotogen och inte som utredningen och tjänsteutlåtandet föreslår en fullständig ersättning inom en snar framtid.

För att nå så nära målet som möjligt och sänka kostnaderna behövs storskalig produktion, mycket större efterfrågan samt statligt stöd, EU stöd och större samverkan mellan stat, flygindustri, kommun, näringsliv, bränsle industri och politik. Här inverkar den statliga flygskatten direkt negativt på kostnaderna vilket både Sveriges flygförening och Sverigedemokraterna påtalat. Att flygskatten borttages är en grundförutsättning för att göra biojet bränsle lönsamt.

Ej heller tar tjänsteutlåtandet upp frågan om svenska skogsindustrin ensamt kan helt ersätta all flygfotogen mellan 2030-2045. Eller om hela träd och skog måste kalhuggas för att möta behovet. Detta är någonting som utredningen bara automatiskt förutsätter, men som flera forskare är kritiska till utan att kalhugga stora skogs ytor. SCA hävdar att de kan producera 260 000 Km³ ensamma årligen för att täcka hela Sveriges nuvarande inrikes behov under förutsättning att flygandet ej ökar.

Sverigedemokraterna ser också problem om Sverige skall agera globalt för att få andra länder att använda mera (eller uteslutande) biojet bränsle då många länder inte, som Sverige, USA och Kanada har stora skogar att använda som råvara utan istället måste använda livsmedelproduktion från jordbruket vilket kan resultera i livsmedelsbrist istället.

I övrigt är Sverigedemokraterna positiva till förslaget om en klimatdeklaration för redovisning av olika resors klimat utsläpp. Vi tror inte att detta kommer att ändra folks resvanor, men kan bidra till en ökad medvetenhet om klimat och olika rese typer samt destinationer.

Ersättaryttrande

Sofia Tahko (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C).